

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr 2013/135

Riktlinjer för Studie- och karriärvägledning vid Uppsala universitet

Fastställd av rektor 2014-09-02
Korrigerad 2017-05-09

Innehållsförteckning

Inledning _____	3
Syfte: _____	3
Mål: _____	4
Organisation och ansvar _____	4
Studie- och karriärvägledningens profession och etik _____	5
Studie- och karriärvägledarens kompetens och kompetensutveckling _____	6

Inledning

Studentens frihet att välja utbildning tillsammans med den mångfald som präglar den svenska högskolan ställer krav på god tillgång till vägledning i studierna. De förändringar som sker i omvärlden och på arbetsmarknaden samt den pågående internationaliseringen bidrar till ökade utmaningar och krav på en god studie- och karriärvägledning.

Enligt Högskoleförordningen, 6 kap 3 § ska ”*Studenter ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan ska se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs*”.

Uppsala universitet har satt upp ett antal mål för sina utbildningar. För att nå dessa mål krävs en väl organiserad och högkvalitativ studie- och karriärvägledning. I universitetets mål och strategidokument nämns bl.a. att som strategi för att nå dessa mål ska man:

- ”*följa upp studieresultat aktivt samt erbjuda studenterna personlig studievägledning och aktuell information om arbetslivet*”.

Studie- och karriärvägledningen vid Uppsala universitet vänder sig till presumtiva studenter och studenter på grundnivå och avancerad nivå, såväl svenska som internationella.

Dokumentet *Riktlinjer för studenternas arbetsvillkor* samt *Uppsala universitets pedagogiska program* är en grund för samverkan mellan vägledare, lärare, övrig personal och studenter.

Syfte:

Syftet med detta dokument är att fastställa ramarna för hur Uppsala universitet ska arbeta med studie- och karriärvägledning inom organisationen.

Riktlinjerna ska:

- Främja och säkerställa en professionell studie- och karriärvägledning för universitetets samtliga studenter oavsett bakgrund.
- Tydliggöra studie- och karriärvägledningens uppdrag för universitetets vägledare, studenter, övriga anställda samt ledningsfunktioner.
- Ge stöd till enskilda vägledare och institutioner i det dagliga arbetet.
- Tydliggöra för studenter vilket stöd, information och service de kan förvänta sig vid kontakt med studie- och karriärvägledningen.

Med vägledare menas i dokumentet den som antingen har en studievägledartjänst, en studie- och karriärvägledartjänst eller annan tjänst med studievägledande arbetsuppgifter vid Uppsala universitet.

Mål:

Uppsala universitets studie- och karriärvägledning ska vara tillgänglig för universitetets samtliga studenter och skapa goda förutsättningar för att alla studenter ska erhålla en kvalificerad studie- och karriärvägledning under hela studietiden.

Organisation och ansvar

Vid Uppsala universitet ska det bedrivas studie- och karriärvägledning på både central och lokal nivå (programnivå, ämnesnivå vid institution eller fakultet). Väglledning på central och lokal nivå ska erbjuda kontakt i form av tid för personliga besök, vägledningssamtal, telefonsamtal, E-post och andra former av kontakt, t.ex. via dator eller sociala medier. Nära samverkan mellan central och lokal nivå är viktig för att nå målen.

Enheten för studie- och karriärvägledning inom Studentavdelningen ansvarar för studie- och karriärvägledning på central nivå. Ansvarig för verksamheten och för att riktlinjerna efterföljs är Studentavdelningens chef.

Respektive fakultetsnämnd/områdesnämnd ansvarar för att riktlinjerna efterföljs på lokal nivå samt för att varje student har en utsedd vägledare att vända sig till för vägledning och stöd inom respektive utbildningsprogram eller ämne.

Studie- och karriärvägledning på central nivå ska främst svara för:

- allmän studie- och karriärvägledning till studenter och presumtiva studenter, såväl svenska som internationella.
- vägledning och information om utbildningar vid Uppsala universitet och på övergripande nivå vid andra lärosäten.
- information om karriärvägar, framtid och arbetsmarknad.
- seminarier/föreläsningar och andra aktiviteter inom karriärvägledning, t.ex. handledning i att skriva CV och ansökningsbrev.
- samverkan med det omgivande samhället, t.ex. skola och arbetsförmedling.
- ansvara för erfarenhetsutbyte och fortbildning för vägledare vid Uppsala universitet.
- årligen anordna introduktionskurs för nyanställda vägledare vid Uppsala universitet.

Studie- och karriärvägledare på lokal nivå ska främst svara för:

- program- och ämnesspecifik studie- och karriärvägledning och information till studenter och presumtiva studenter, såväl svenska som internationella.
- stöd och vägledning i studiesituationen.
- program- och ämnesspecifik information om karriärvägar, framtid och arbetsmarknad.
- program- och ämnesspecifik uppföljning av studenters studieresultat.

Organisation och ansvar för vägledningsfunktionen ska tydliggöras så att studenten, oavsett om den läser inom program eller kurs, redan vid terminsstart blir medveten om var och hur studie- och karriärvägledning finns tillgänglig. Tydliga tider ska finnas för när vägledaren är anträffbar för personliga besök eller när och hur den kan nås på annat sätt.

Studie- och karriärvägledningens profession och etik

Studie- och karriärvägledning ska utifrån ett professionellt och etiskt förhållningssätt ge möjligheter till studenter och presumtiva studenter att fatta självständiga, väl genomtänkta och initierade val när det gäller studier och karriär. Vägledning bygger på en kombination av vetenskap och beprövad erfarenhet och kan inte ersättas av information. Vägledning innebär att ge sådan information och hjälp att studenten själv kan göra ett personligt ställningstagande.

Vägledning ska för studenten medverka till:

- självinsikt om egna intressen, kompetenser, färdigheter och möjligheter till att fatta välgrundade beslut om studie- och karriärval.
- kännedom om lagar, förordningar och mål som reglerar och styr inom utbildningsområdet.
- nyfikenhet för studier och en positiv tilltro till att det är möjligt att nå målet.
- främjande av studentens fria studie- och karriärval på lika villkor

Vägledaren ska verka för ett rättvist och öppet bemötande gentemot studenter, och garantera en jämlik process oavsett individens bakgrund. Studenten själv har alltid ansvar för beslut som rör det egna valet.

- Vägledaren ska också ha kunskap om och följa gällande regler för tystnadsplikt och sekretess (Offentlighets- och sekretesslagen 23 kap 5 §) samt hantera uppgifter om studenters personliga förhållanden med respekt.
- Vägledaren ska sträva efter att ha en god självkännedom och medvetenhet om gränserna för den egna kompetensen och vid behov vidare hänvisa till lämplig instans.
- Vägledaren har ansvar för att uppdatera och utveckla sin kunskap om det egna utbildningsområdet samt delta i omvärldsbevakning.
- Att sätta studenten i centrum, bemöta studenten med respekt och empati, stå fri från särintressen samt sträva efter opartiskhet och neutralitet är centralt för en vägledare.

I övrigt ska Sveriges vägledarförenings ”Etisk deklaration och etiska riktlinjer för studie- och yrkesvägledning” följas.

Studie- och karriärvägledarens kompetens och kompetensutveckling

Studenter vid Uppsala universitet ska erbjudas hög och likvärdig kvalitet på studie- och karriärvägledning. Detta ställer krav på vägledarens kompetens samt också att tid och resurser avsätts för vägledning.

En vägledares befattning ska göras tillräckligt stor för att möjlighet ska ges till att utföra professionell vägledning. Inom tjänstens ram ska det dessutom ges tid och utrymme för fort- och vidareutbildning. För att uppnå förutsättningar för att dessa riktlinjer ska kunna efterföljas bör en vägledartjänst omfatta minst 50 % av en heltidsanställning.

Den som har uppdrag eller anställning som vägledare ska genomgå universitetets introduktionskurs för nya vägledare. För att underhålla sin kompetens ska vägledaren delta i den fortbildning som anordnas för Uppsala universitets vägledare när det bedöms relevant. Därutöver ska vägledaren delta i kurser i samtalsmetodik samt erbjudas handledning, individuellt eller i grupp.

Vägledaren ska ha god kännedom om områden som berör mänskliga möten och relationer samt kännedom om lagar, förordningar och mål som reglerar och påverkar vägledningsarbetet. Samtliga vägledare ska ha kunskaper i vägledningsmetodik samt god kännedom om teorier och metoder för vägledning.

Vägledaren har ett eget ansvar för att utveckla sitt professionella kunnande genom att hålla sig orienterad om utvecklingen som sker inom sitt område, både inom och utanför universitetet, såväl nationellt som internationellt. Dessutom ska vägledaren verka för att utveckla samarbetet med sina vägledarkollegor, både lokalt och centralt, samt också aktivt delta i andra relevanta nätverk, både inom och utanför universitetet. Genom utbyte av erfarenheter och insikt om varandras kunskap kan universitetets samlade vägledarkompetens komma studenten tillgodo.

Vägledare på lokal nivå ska hålla sig informerade om sitt utbildningsområde genom att delta i eller ta del av arbetet i programkommittéer, programråd eller liknande fora. Vägledarens kunskap och erfarenheter ska tas tillvara vid pedagogiskt utvecklings- och utvärderingsarbete.

Detta dokument ska revideras senast 2019-06-30.